

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 28-05-2021
Enhed: DAICY
Sagsbeh.: DEPTAAR
Sagsnr.: 2108161
Dok. nr.: 1742772

Folketingets Sundhedsudvalg har den 28. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1198 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 1198:

”Hvordan vil ministeren sikre, at et menneske med udviklingshæmning som beskrevet i SUU alm. del - bilag 390 kan få udleveret NEM-id, og hvordan mener ministeren, at man kan afhjælpe den situation, som er beskrevet?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet bidrag fra Digitaliseringsstyrelsen, som oplyser følgende ift. NemID:

”Unge kan ansøge om at få udstedt et NemID, der kan bruges til den offentlige sektors selvbetjeningsløsninger, når de er fyldt 15 år. Ansøgningen foregår i Borgerservice, hvor den unge skal tilkendegive, at de har forstået og accepteret NemID-reglerne, der omhandler forsvarlig anvendelse af offentlig digital signatur, NemID bruger-id og adgangskoder samt NemID-identifikationsmidler. Hvis Borgerservice vurderer, at den unge ikke har forstået det, kan borgerservice nægte udstedelse.

Besiddelsen af NemID beror på en række betingelser, som skal være opfyldt, jf. Bekendtgørelse om udstedelse og spærring af NemID med offentlig digital signatur. Ikke alle borgere kan eller vil have et NemID. Myndighederne skal derfor også kunne betjene borgere, der ikke er i besiddelse af et NemID.

For så vidt angår muligheden for at varetage andres interesser digitalt, eksisterer der forskellige digitale fuldmagtsløsninger. Det er blandt andet muligt for borgere fra de er fyldt 15 år at benytte sig af den fællesoffentlige digitale fuldmagtsløsning, Digital Fuldmagt. Digital Fuldmagts Løsningen forvaltes af Digitaliseringsstyrelsen og giver mulighed for repræsentation til digital selvbetjening i en lang række offentlige selvbetjeningsløsninger.

I forhold til anvendelsen og gyldigheden af en digital fuldmagt afgivet af en person, som endnu ikke er fyldt 18 år, vil det altid være op til den enkelte myndighed, der er ansvarlig for den pågældende selvbetjeningsløsning, at vurdere, om repræsentationsforholdet i praksis kan anvendes.

Såfremt fuldmagts giver ikke har NemID, kan den kommende fuldmagts haver, anmode om fuldmagt i Digital Fuldmagt. Her skal fuldmagts giver underskrive et fysisk anmodningsbrev, som returneres til Digitaliseringsstyrelsen, der opretter fuldmagten på vegne af fuldmagts giver på baggrund af det fysiske anmodningsbrev. Det er der ved også muligt at få oprettet en digital fuldmagt, uden at fuldmagts giver har et NemID.

Digitaliseringsstyrelsen har ikke mulighed for at oprette en fuldmagtsanmodning, hvis fuldmagtsgiver ikke er i stand til at handle fornuftsmæssigt og forstår konsekvenserne ved at afgive fuldmagt, eksempelvis som følge af sygdom eller svær funktionsnedsættelse. I sådanne tilfælde er det de enkelte myndigheder bag de tilsluttede selvbetjeningsløsninger, der vurderer, om fuldmagtsforholdet kan oprettes baseret på den dokumentation, de får tilsendt fra en kommende fuldmagtshaver. Det eneste tilfælde, hvor Digitaliseringsstyrelsen kan oprette en digital fuldmagt uden skriftlig samtykke fra fuldmagtsgiver er, hvis en værge med fuldt værgemål ønsker at oprette fuldmagt for personen omfattet af værgemålet.

Selvom forældrene skal varetage barnets rettigheder, jf. forældreansvarslovens § 2, gælder der særlovgivning, som giver barnet specifikke rettigheder, selvom barnet ikke er fyldt 18 år endnu, eksempelvis inden for sundhedslovgivningen. Netop fordi der er en række områder, som er reguleret af særlovgivning og hvor en forældremyndighedsindehaver ikke kan råde uden barnets samtykke, er det ikke muligt for Digitaliseringsstyrelsen at lade forældremyndighedsindehaver oprette en digital fuldmagt for samtlige myndighedsområder. Dette vil kun være muligt, såfremt barnet selv er i stand til at afgive et samtykke hertil. Hvis barnet har svære funktionsnedsættelser, er det ikke muligt at indhente et samtykke fra barnet.

Forældremyndighedsindehaver skal derfor i disse situationer tage kontakt til de enkelte, relevante myndigheder, eksempelvis på sundhedsområdet, med henblik på at få tildelt en digital fuldmagt særskilt til de specifikke selvbetjeningsløsninger. Dette er gældende frem til barnet fylder 18 år, hvor der efter ansøgning kan etableres fuldt værgemål, og der derved kan oprettes en digital fuldmagt.

Digitaliseringsstyrelsen er opmærksom på, at der er udfordringer med at søge om fuldmagt for forældre til unge i aldersgruppen 15-17 år med svære funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at forstå konsekvenserne ved at give fuldmagt. Styrelsen har derfor igangsat et arbejde med at undersøge, om ovenstående udfordringer kan imødekommes, hvilket indebærer en dialog med relevante myndigheder.”

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Jeg kan derudover oplyse, at vi i Sundhedsministeriet er meget opmærksomme på den problemstilling, som omtales i spørgsmålet. Alle borgere skal have nem og ubureaukratisk adgang til både test og testsvar, så de kan fremvise gyldig dokumentation, hvor der er krav om coronapas.

Derfor har borgere uden Nem-ID i dag mulighed for at ringe til den enkelte region og bestille tid til PCR-test. Desuden er det muligt at få udleveret fysisk dokumentation for svar på antigen test hos de private udbydere. Det er et krav, at disse leverandører tilbyder fysisk dokumentation til borgere, som ønsker det.

Derudover kan jeg oplyse, at der findes situationer, hvor borgere vil være undtaget for kravet om coronapas. Det gælder for følgende:

- Børn under 15 år.
- Personer der af medicinske årsager ikke bør få foretaget en COVID-19 test.
- Personer, der som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ikke bør få foretaget en COVID-19 test.

Undtagelsen om medicinske årsager og fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse beror i dag på en vurdering af troværdigheden af borgerens udsagn. Jeg kan dog oplyse, at der er igangsat et arbejde med henblik på at indføre en egentlig dokumentationsordning for personer, der er undtaget for kravet om coronapas.

Endelig kan den gruppe af borgere, der henvises til i spørgsmålet kunne kontakte egen læge med henblik på at få hjælp til dokumentation for PCR-test.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Trine Aagren Rasmussen